

Overskylling af det hele Samfund. De have altid miskendt dette Landbodemokratis virkelige konservative Sindelag. Deri ligger Fantasteriet, men i Forfatningen af 1849 ligger der ikke noget Fantasteri. Da den nu imidlertid er ophævet og afløst af den nuværende Forfatning, er det overflødigt at tale om, hvorvidt den er fantastisk eller ikke. Den eksisterer ikke mere. Nu have vi en anden Forfatning, og den har viist sig ikke at være saa god, som den burde være. Den har sine Mangler, som den høitærede Conventionspræsident siger, og jeg tror derfor, det var praktisk at ones om at faae dem rettede eller Misforstaaelserne rettede, som have voldt saa megen Fortræd. Alt det, som det ærede Medlem fortalte om, hvorledes vi vilde have berøvet Landstinget dets Existens, og hvilken Syffe det var, at Venstre ikke var kommet til Magten, skal jeg lade ligge. Jeg deler ikke det ærede Medlems Mening. Jeg tror ikke, vi have tænkt paa at berøve Landstinget dets Existens. Naar Landstinget er i noget Berøvt, saa skyldes det Propositorerne, og dem have vi dog ikke lavet. Og hvad Spørgsmaalet om Magten angaar, da kan det ærede Medlem dog ikke bebreide mig Noget som helst. Jeg har aldrig gjort mig Illusioner med Hensyn til, hvad vi vilde komme til at opleve. Tværtimod, jeg har fra Først af viist, hvad Konflikten vilde føre til, og alt det er gaaet i Opfyldelse langt mere, end Noget kan ønske. Jeg har gjort, hvad jeg kunde, for at undgaa denne Konflikt. Det vil jeg bestemt hævde, men jeg vil ikke spille Thingets Lid med at opregne, hvad jeg har gjort; hvis der engang bliver Selvlighed dertil, skal jeg gjøre det. Derimod har man fra anden Side ikke gjort det. Da jeg engang gjorde opmærksom paa, at hvis det System skulde følges, som den ærede Regjering var inde paa — jeg veed ikke, om det var den nuværende Regjering — vilde det føre til en Sprængning af Forfatningen, var et æret Medlem, som nu sidder ved Siden af mig, saa venlig at reise omkring i Landet og sige, at jeg havde anbefalet at spørge Forfatningen. Naar man ikke kan opnaa en bedre Forstaaelse af sine Ord, maa man vistnok opgive det indtil videre, men at den vil komme, tvivler jeg ikke om. Derimod indrømmer jeg, hvad jeg allerede sidst gjorde, at saa naiv har jeg været — og den Feil deler jeg vel med mange af mine Kolleger i Oppositionen — at jeg i 1885 ikke havde den Tro, at der virkelig eksisterede et nogenlunde talrigt Parti her i Landet, som kunde juble over, at dette Parti blev berøvet enhver konstitutionel Betydning. Det havde jeg ikke troet.

Jeg havde dog troet, at de havde sat deres Partiinteresser høiere. Jeg havde troet, at der var saa megen Nærighed til Grundloven og til deres egen Selvstændighed, og saa megen Forudseenhed tilbage, at man ikke havde opgivet sig selv. Deri har jeg taget fuldstændig feil. Jeg indrømmer, at i saa Henseende have de Herrer overtruffet al Forventning. Jeg har ikke set noget Land i Verden, hvor et Parti har brudt sig saa lidt om at blive bagbundet, som særlig Folkethingets Høire. Det kan det ærede Medlem ikke negte, at man kan have sin Mening om, hvad Landstingets Høire betyder i politisk Henseende; men at Folkethingets Høire ikke betyder Noget, det kunne vi viist Alle være enige om. (Dinesen: Det betyder mere end Venstre). Det tror jeg ikke engang; jeg tror, at det betyder endnu mindre end Venstre. Jeg tror, at Ministeriet sætter Pris paa at være enig med Venstre i mange Ting og med Landstingets Høire i mange Ting; men hvad de i Grunden ville være enige om med de Herrer, har jeg ikke kunnet se; men jeg maa ogsaa oprigtig sige, at det vilde være en ganske utrolig Nærighed. Med Hensyn til det praktiske Formaal, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgtreds (Sage) havde med sin Henskylling, maa jeg ærlig tilstaa, at jeg tror, at det havde været bedre, om det ærede Medlem ikke havde fremsat den. Det praktiske Formaal var at raade Oppositionen til at se bort fra Stridsspørgsmaalene, opgive Modstanden mod Propositorerne og lade Alt gaa sin Gang, saa vilde man nok se, at det var det bedste Middel til Forstaaelse. Det sker jo imidlertid ikke, og det vidste det ærede Medlem ogsaa, inden han begyndte. Nei, vil man virkelig noget Praktisk, lad os saa se at komme til det, vi skulde have gjort for længe siden, en Forstaaelse om og eventuelt Rettelse af Feilene i Forfatningen af 1866, og lad os der pise hinanden gjensidig Smødekommenhed og god Villie til at tjene Noget for vore Efterkommere. Jeg tror, at det er Mere værd, jeg tror, at engang i Tiden vil man dømme i Historien lidt anderledes, end man maaffe nu gjør i en og anden Avis. Det, at kunne sætte en eller anden Bemærkning frem i Debatten, hvorved man kan forsvare sit Parti eller vinde en lille logisk Seir eller komme igjennem en snæver juridisk Dør, har man meget Lidt ud af, det kommer an paa, hvorledes Historien vil dømme os, og det varer ikke saa længe. Jeg tror, at den vil dømme os, dersom vi komme til Forstaaelse af Forfatningen, som formastige Mennesker, og dersom de Herrer